

การติดตามผลรูปแบบการคัดกรองเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง ที่มี Obesity Sign ในเขตพื้นที่อำเภอศรีประจันต์ ระหว่างวันที่ 11- 4 กันยายน 2561 ณ จังหวัดสุพรรณบุรี

สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากส่วนกลาง คือ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานในพื้นที่ คือ โรงพยาบาลศรีประจันต์ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 13 แห่ง ดำเนินการติดตามผลการคัดกรองเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยงที่มี Obesity sign ในพื้นที่อำเภอศรีประจันต์ โดยการสุ่มคัดเลือกโรงเรียน 5 แห่ง (จากจำนวนทั้งหมด 33 แห่ง) ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองสรวง โรงเรียนวัดม่วงเจริญผล โรงเรียนอานวยเวทย์ โรงเรียนวัดห้วยสุวรรณวนาราม และโรงเรียนอนุบาลศรีประจันต์ เพื่อทดลองวิธีการคัดกรองนักเรียนที่มี Obesity sign จำนวน 220 คน โดยครูอนามัยและครูประจำชั้นคัดกรองเบื้องต้น จาก google form ยืนยันผลความถูกต้องโดยบุคลากรสาธารณสุขในพื้นที่ ส่วนใหญ่พบว่าครู สามารถคัดกรองได้อย่างถูกต้อง ผลการคัดกรอง พบว่ามีรอยรอบคอดำหรือรอบรักแร้ดำ จำนวน 147 คน นั่งหลับในเวลาเรียนเป็นประจำ จำนวน 48 คน นอนกรนและหยุดหายใจขณะนอนหลับ จำนวน 97 คน มีประวัติบุคคลในครอบครัวที่เป็นเบาหวาน หรือเด็กที่เกิดจากมารดาที่มีภาวะเบาหวานขณะตั้งครรภ์หรืออ้วนรุนแรง จำนวน 123 คน มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติหรือโรคหัวใจและหลอดเลือด จำนวน 62 คน และเป็นโรคความดันโลหิตสูง จำนวน 121 คน นอกจากนี้ ได้มีการสำรวจพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารและการออกกำลังกายของเด็กกลุ่มเสี่ยง ทุกคนในเขตอำเภอศรีประจันต์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับพื้นที่ให้เหมาะสมต่อไป

กิจกรรมการดำเนินงานของพื้นที่ พบว่าเด็กเริ่มอ้วนและอ้วนที่มีรอยรอบคอดำ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลศรีประจันต์ เมื่อคัดกรองแล้วพบ Obesity sign จะส่งเข้าคลินิก DPAC ของโรงพยาบาลเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคและการออกกำลังกาย ในเบื้องต้นหากพบว่าน้ำหนัก ไม่ลดลง จะดำเนินการส่งพบแพทย์เพื่อทำการรักษาต่อ ส่วนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปลายนา มีการเจาะเลือดเพื่อหาระดับน้ำตาล (DTX) เด็กที่เริ่มอ้วนและอ้วน เพื่อเฝ้าระวังความเสี่ยง ร่วมกับการให้คำแนะนำด้านการบริโภคอาหารและการออกกำลังกาย และเป็นผู้นำสอนเต้นแอโรบิกและบาสโลบ หลังเลิกเรียนทุกวัน วันละ 60 นาที พร้อมทั้งสร้างแกนนำนักเรียนในการออกกำลังกาย โดยมีผู้ปกครองที่ให้ความสำคัญร่วมกิจกรรมด้วย

การจัดการด้านข้อมูลเฝ้าระวังภาวะโภชนาการในเด็กวัยเรียน พบว่าโรงเรียนทุกแห่งครูอนามัยและครูประจำชั้นจะเป็นผู้ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และส่งข้อมูลให้เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลในเขตรับผิดชอบ ประเมินภาวะโภชนาการ จากนั้นจะคืนข้อมูลให้กับครูผู้รับผิดชอบทราบ สำหรับการรายงานน้ำหนัก ส่วนสูง ในฐานะข้อมูลของ DMC (สพฐ.) นั้น จะมีครู IT เป็นผู้รายงานส่งเข้าส่วนกลางตามระบบ ส่วนข้อมูลของเด็กนักเรียนในพื้นที่เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลจะนำเข้าไปโปรแกรม Hosxp และส่งรายงานในระบบ HDC (กสธ.) ต่อไป

ทั้งนี้ ในส่วนของการรายงานผลการคัดกรองเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยงที่มี Obesity sign เข้าสู่ระบบรายงานฐานข้อมูลของ HDC จำเป็นต้องรอประกาศการใช้รหัสใหม่ จากกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขก่อน จึงจะสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างเป็นรูปธรรม

โรงเรียนอนุบาลศรีประจันต์

โรงเรียนวัดม่วงเจริญผล

โรงเรียนอานวยเวทย์

โรงเรียนบ้านหนองสรวง

โรงเรียนวัดห้วยสุวรรณวนาราม